



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ
aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac
Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, &
ecclesiasticorum doctorum scriptis ...**

Venetiis, 1579

De colorib. & qualitate param. c. 42.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

De coloribus paramentorum.

89

private, cum dicit, **flexamus genua**. non autem cum solemniter celebrat, sed diaconus, et subdiaconus, et circumstantes. Item celebrans et ministri genuflectunt, cum dicitur in Quadragesima, **Adiuua nos deus**. Item cum dicitur in missa Spiritus sancti, **Veni sancte spiritus**, reple, &c. Item quoniam legitur Passio, ad illa verba, **expiravit**, et quodcumque sunt genuflectiones ut supra, Circumstantes autem in missis privatis semper genuflectunt, preterquam ad Evangelium. In sollemnibus autem genuflectitur ab ijs, qui non sunt prelati ad **Confessionem** cum suo psalmo, et ab omnibus quando elevatur sacramentum, sed dum cantatur **Intronus, Gloria in excelsis, Epistola, Graduale, Credo, Offertorium**, et facta Coenone, dum cantatur **Communio** sedetur, in alijs statur. In missis feriarum Adventus, Quadragesime, Vigiliarum que ieiunantur, et quatuor Temporum, ac in missis defunctorum circumstantes genuflectunt ad **Confessionem** cum suo psalmo, ad **Orationes** dicto per celebrantem **Sancus**, usque ad **Parvum domini**, et ad **post communionem**, excepta vigilia Pasche, et Pentecostes, ac Natiuitatis Domini.

De Coloribus, et qualitate Paramentorum. Cap. 42.

Paramenta Altaris, celebrantis, et ministrorum sint coloribus convenientis officio et missae diei, secundum usum Romanae Ecclesiae, que quinque coloribus uti consuevit, albo, rubro, viridi, violaceo, et nigro.

Albo colore utitur a vespere vigiliae Natiuitatis Domini usque ad octavam Epiphaniae inclusivae, exceptis festis Martini, et infra eam veniunt. Feria quinta in cena Domini, et Sabbato sancto in officio missae, et ab illo die usque ad Sabbatum Pentecostes exclusivae, in officio de tempore, preterquam in Missa Litaniarum, et Rogationum. In festis beate Marie, et per eius octavas, preterquam in benedictione candelarum, et processione que fit in festo Purificationis eiusdem. Item in eius missis votivis. In missa sancte Trinitatis. In festo Corporis Christi. In festis Angelorum. In festo sancti Iohannis Baptistae. In festo Omnium sanctorum. In principali festo sancti Iohannis Evangeliste, quod celebratur infra octavam Natiuitatis. In vtraque Cathedra sancti Petri. In Conversione sancti Pauli. In festo sancti Petri ad Vincula. In festo Transfigurationis.

Albis

63
 nis domini. In festis Confessorum Pont. et non Pont. et Docto-
 rum. In festis sanctarum virginum et non virginum, dummo-
 do non sint martyres. In Consecratione et Dedicatione eccle-
 sie, et per octavas predictorum festorum, que octavas habeat,
 quando fit officium de octava, et in Dominicis infra eas per an-
 num occurrentibus.

Rubeo colore utitur a vigilia Pentecostes in Missa usque
 ad sabbatum sequentem inclusivè. In festis sancte Crucis. In
 festo sancti Joannis ante portam Latinam. In Natali Aposto-
 lorum Petri et Pauli, et in festis aliorum Apostolorum, exceptis festo
 principali sancti Joannis Evangeliste post Nativitatem, et festo
 Conversionis S. Pauli, et Cathedralis sancti Petri, et eius Cim-
 colorum. In festis sanctorum et sanctarum martyrum, excepto
 festo sanctorum Innocentium, quando non venerit in Domini-
 ca: si autem in dominica venerit utitur rubeo: similiter in eius
 die octava, et per octavas predictorum festorum, que octavas
 habent, quando fit de octava, et in Dominicis per annum infra
 eas octavas occurrentibus.

Viridi colore utitur ab octava Epiphaniæ usque ad Septua-
 gesimam, et ab octava Pentecostes usque ad Adventum exclusivè.
 in officio de tempore, excepta dominica Trinitatis ut supra: oc-
 tor octavarum servatur, exceptis etiam vigiliis, et quatuor Tem-
 poribus ut infra.

Violaceo colore utitur a prima officia Adventus usque ad
 Missam vigiliæ Nativitatis Dñi inclusivè, et a Septuagesima
 usque ad officium ante Missam in vigilia pasche inclusivè in of-
 ficio de tempore, excepta feria v. in Cena Dñi, in qua utitur al-
 bo, et feria vi. in Parasceve, in qua utitur nigro, ut infra, et be-
 nedictione Cerei, in qua Diaconus illius Prefationem dicens
 solus utitur albo, ea autem finita violaceo ut prius. Item in officio
 vigiliæ pentecostes ante missam facta benedictione fontium in-
 clusivè. In quatuor Tempibus. In vigiliis, que jeiunantur, exce-
 ptis vigilia, et quatuor Tempibus pentecostes. In missa Trinitatis
 et Rogationum. In festo sanctorum Innocentium, quoniam non ve-
 nerit in die dominica. In benedictione candelarum in die Purifi-
 cationis Beate Mariæ, et in benedictione palmarum, et ipsa
 Dominica

Dominica in palmis et in eorundem, ac generaliter in omnibus processionibus, exceptis processionibus sancti Sacramenti, et que sunt in solennibus diebus.

C nigro colore utitur Feria sexta in pasce, et in missis Defunctorum.

C In officio missę celebrans semper utitur planeta super Albam. Si autem sit Episcopus, et solenniter celebrat, super Dalmaticam et Tunicella. Pluviale utitur in processionibus, et benedictionibus, que sunt in altari. Item in officio Laudum, et Vesperarum, quando solenniter dicuntur. Eodem utitur assistens celebranti, in Missa Pontificali. Item quando celebrans post Missam Defunctorum facit in fine absolutionem. Cum celebrans utitur pluviali, semper deponit manipulum, et ubi pluviale haberi non potest, in benedictionibus que sunt in altari, celebrans stat sine planeta cum Alba et Stola, Dalmatica et Tunicella utuntur Diaconus et Subdiaconus in Missa solenni, et processionibus, et benedictionibus quocumque Sacerdoti ministrant. In diebus vero ieiuniorum, et in Dominicis Adventus, et Quadragesime (Dominica Gaudere, et Actare exceptis) in Cathedralibus et precipuis Ecclesijs utuntur planetis plicatis ante pectus, quam planetam diaconus dimittit cum lecturus est Evangelium, et tunc super sinistrum humerum super stolam complicatur, aut ponitur aliud genus stole latioris in modum planetę plicate, et facta communione resumit planetam ut prius. Similiter Subdiaconus dimittit eam cum lecturus est Epistolam, quam legit in albis, et postea eam resumit ut prius. In minoribus autem Ecclesijs predictis diebus ieiuniorum alba tantum amicti ministrant, Subdiaconus cum manipulo, Diaconus etiam cum stola ab humero dextro sub sinistrum pendente.

C orationes dicende cum sacerdos induitur Sacrorum dotalibus paramentis.

Cum lauat manus, dicat.

D Domine virtutem manibus meis ad abstergendum omnem maculam, ut sine pollutione mentis et corporis valeam tibi servire. Amen.

AD 2 C 78